

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömmel fogva **Panaszos** nevében képviselő által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasz az előállítás arányossága tekintetében

h e l y t a d o k

a panaszt egyebekben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos (képviseelője útján)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Képviselő a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés kapcsán elektronikus úton terjesztett elő panaszt.

A panaszbeadványban foglaltak szerint *-n * órakor a panaszos * szám alatti saját tulajdonú ingatlana elé két járőr érkezett, akik a lakásból kihívták a panaszost és közölték vele, hogy gyanúsítottként fogják kihallgatni, ezért be kell mennie velük a Rendőrkapitányságra.

A rendőrök nem tájékoztatták a panaszost, hogy milyen ügyben fogják kihallgatni, csak annyit közöltek, hogy „parancsot” teljesítenek.

A panaszos felajánlotta, hogy együttműködik a hatósággal és saját, vagy az ügyvédje gépkocsijával bemegy a Rendőrkapitányságra.

A panaszos gyanúsított kihallgatásakor derült arra fény, hogy az intézkedés napján a Megyei Kormányhivatalban történt közigazgatási ügyintézés során kialakult félreértésből fakadóan a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk) 194. § (1) bekezdés szerinti személyi szabadság megsértése büntettének alapos gyanúja miatt foganatosították vele szemben az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdésben foglalt kényszerintézkedést.

Semmi jel nem utalt arra, hogy a panaszos akkor, vagy esetleg később kibújna a hatósági eljárás alól, hangsúlyozta, hogy együttműködik, és önként bemegy a Rendőrkapitányságra. A panaszos hivatásos vadászként dolgozik, így több bűncselekmény felderítésében segítette a hatóságokat (pl. orvvadászat, kisebb értékű lopások, természetkárosítás), így eleve nem volt életszerű, hogy a hatóság felszólítására ne ment volna el a kihallgatásra. A panaszos nyilvános megszégyenítésben részesült, mivel az életkörüzetéből, szomszédjai előtt szállították el rendőrautóban a lakásáról a késő éjszakai órában.

A képviselő a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban azt sérelmezi, hogy az előállítás kezdetekor nem rendelkezett információval arról, hogy milyen ügyben hallgatják ki (gyanúsítottként), milyen okból volt fontos az éjszaka közepén, a rendőrségen megjelennie. Sérelmezi továbbá azt is, hogy a kihallgatását, valamint a „rabosítását” követően éjszaka * órakor tömegközlekedés híján kizárólag ismerőse segítségével tudott hazajutni, mivel az otthonától 18 km-re volt.

A képviselő álláspontja szerint az eljáró hatóságnak az előállítás kezdetekor szóbeli tájékoztatási kötelezettsége lett volna, hogy milyen ügyben, és miért állítják elő a Rendőrkapitányságra a panaszost.

A képviselő kifogásolta továbbá, hogy a panaszos gyanúsításában foglalt cselekménye (a panaszos közigazgatási ügyben történő intézkedése) egyértelműen nem merítette ki a Btk. 194. § (1) bekezdésben foglalt törvényi tényállást, így az előállítás minden jogalapot nélkülözött. A gyanúsítás szerint a Kormányhivatal *-s számú irodája előtt tartózkodó titkárnő 5-6 másodpercig nem tudott bejutni az irodába, ahol éppen ügyintézés folyt.

Álláspontja szerint az előállítás nem csak jogalap nélküli, hanem aránytalan is volt: nem állt arányban az előállítás, mint rendőri intézkedés azzal, hogy a titkárnő egy olyan zárt helyiségbe, ahol éppen ügyintézés folyt, ilyen rövid ideig nem tudott bejutni.

A hatóság számára csupán lehetőség volt az előállítás alkalmazása, nem kötelesség. Az Rtv. 33. § (1)-(2) bekezdésben foglalt egyetlen feltétel sem volt adott ahhoz, hogy a panaszossal szemben kényszerintézkedést foganatosítsanak. Az ügyben nem került meghallgatásra két személy: az irodában tartózkodó személy, valamint az az ismeretlen, aki a *-s iroda ajtaja előtt tartózkodott, ebből az következik, hogy az eljáró hatóság olyan ügyben rendelt el előállítást, amelyben a nyomozás nem ért el olyan szintre, hogy a panaszos gyanúsítottként kerüljön kihallgatásra. Nem volt halaszthatatlan nyomozati cselekmény, amiért szükséges volt a panaszos éjszaka történő kihallgatása. Az ügyben nem volt olyan nyom, amely eltüntetését bárki az éjszaka folyamán elvégezte volna; nem volt olyan tény vagy körülmény, amelyet másnap reggel ne lehetett volna felderíteni.

Fentiek miatt a rendőri intézkedés a panaszos Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, valamint a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát sértette.

A képviselő álláspontja szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, így kérte, hogy a panaszt az Rtv. 92. § (1) bekezdés (ba) pontja alapján az országos rendőrfőkapitány bírálja el a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően.

A képviselő a fentiekre tekintettel kérte, hogy a panaszos sérelmeit a Panasztestület vizsgálja ki.

A képviselő *-n csatolt a panaszos képviseletére vonatkozó, *-n kelt ügyvédi meghatalmazását.

A képviselő rendelkezésre bocsátotta a panaszos *-n foganatosított gyanúsított kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet, továbbá a gyanúsítottként felelősségre vonás miatt bejelentett panasz elbírálásáról szóló, *-n kelt ügyészégi határozatot.

A képviselő *-n, elektronikus úton megküldte továbbá a *-n kelt, Rendőrkapitányságnak címzett, rendőri intézkedéssel szembeni panasz- kiegészítését, amely szerint a panaszbeadványt a Panasztestületnél is előterjesztették, valamint megküldte a Rendőrkapitányság vezetőjének *-n kelt értesítését, amely szerint a panaszügyet az iratokkal az ORFK Ellenőrzési Szolgálat útján a hivatalos eljárás lefolytatás végett a Testületnek továbbították.

A képviselő *-n megküldte a panaszos ügyében az iratismertetés során részére átadott iratanyag egy példányát is.

A képviselő a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

1. az előállítás jogszerűségét, módját,
2. az előállítás arányosságát,
3. tájékoztatás elmaradását,
4. a hazajutás biztosításának elmulasztását,

5. jogalap nélküli gyanúsított kihallgatását (nem volt halaszthatatlan nyomozati cselekmény), tanúk kihallgatásának elmaradását.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezete II. cikkében foglalt emberi méltósághoz fűződő, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz és személyi biztonsághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

A Panasztestület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszosi előállításhoz hiányzott az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti jogalap, ami miatt sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

A Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga, az előállítás okának és céljának hiányos közlése miatt.

A panaszos emberi méltósághoz, illetve személyi biztonsághoz fűződő alapvető joga nem sérült a Panasztestület állásfoglalása szerint amiatt, hogy a rendőrség nem gondoskodott a hazajutásáról.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány,
- ügyvédi meghatalmazás,
- elektronikus úton megküldött panasz-kiegészítés,
- feljelentés a Kormányhivatal részéről,
- jelentés előállítás végrehajtásáról,
- rendőri jelentés,
- jegyzőkönyv a panaszos gyanúsított kihallgatásáról,
- ügyészségi határozat a panaszos büntetőeljárásban tett panaszának elbírálásáról,
- tanúkihallgatási jegyzőkönyve,
- kapitányságvezetői átirat,
- főkapitányi szakmai állásfoglalás.

III.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a Panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során a II. részben felsorolt okiratokon kívül egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint, a felsorolt közokiratok e jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál az előző közokiratokban foglaltakat vettem alapul.

Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete).

IV.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásakor először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszosi sérelemre kiterjed-e a hatásköröm.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint *„Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

Az 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.), 195. § (1) bekezdése szerint *„Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz - ha e törvény kivételt nem tesz -, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”*

A Be. 196. § (1) bekezdése szerint *„Akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”*

A képviselő a beadványban sérelmezte, hogy a panasszal szemben indított büntetőeljárás során jogalap nélkül gyanúsították meg a Btk. 194. § (1) bekezdésben foglalt személyi szabadság megsértése büntetett elkövetésével, mivel az elkövetett cselekmény nem merítette ki maradéktalanul a törvényi tényállást.

A képviselő sérelmezte továbbá, hogy a nyomozás nem érte még el azt a szintet, hogy gyanúsítottként kerüljön felelősségre vonásra a panaszos, – mivel az ügyben szereplő két tanú még nem került kihallgatásra – így a gyanúsított kihallgatás nem volt halaszthatatlan nyomozati cselekmény.

A beadványban foglalt ezen sérelmekkel kapcsolatban a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.), alapján eljáró hatóság, valamint a felügyeletét ellátó ügyészség biztosítja a megfelelő jogorvoslatot a büntető eljárással kapcsolatban felmerülő panaszok vizsgálatára. A panaszos a büntetőeljárásban panasszal is élt a gyanúsítás miatt a, amelyet az ügyészség elbírált.

A hivatkozott törvényi rendelkezésre tekintettel az 5. pontban megjelölt panaszosi sérelem jelen közigazgatási hatósági eljárás keretében – hatáskör hiányában – nem bírálható el, ezért a határozatban foglalt döntés erre nem terjed ki.

V.

A II. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

*-n a * órakor a Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Főosztály, Földművelésügyi Osztályán megjelentek a rendőrök, mivel onnan bejelentés érkezett miszerint az ott dolgozó hivatali alkalmazottakat a munkájukban korlátozza a Vadásztársaság jelen lévő tagja.

A helyszínen a Földművelésügyi Osztály vezetője elmondta az intézkedés napján reggel beérve az épületbe azt tapasztalta, hogy a hivatal épületének az ajtajában vadász ruhába öltözött férfiak álltak, továbbá az emeleti részen az irodák előtt is hasonló ruhába öltözött férfiak várakoztak. A terület biztonsági őrre a szabályok ellenére a társaság tagjait a reggeli munkaidő megkezdése előtt beengedte a hivatal épületébe.

A kollégái arról tájékoztatták, hogy munkavégzésük kezdetén a vadászok már bent voltak az épületben azzal a szándékkal, hogy hirdetményt vetessenek át a Vadászati Hatóság eljáró tagjánál.

A Vadásztársaság tagjaival kapcsolatban, – akik * óra előtt érkeztek és * óra körüli ideig maradtak az épületben – konkrét erőszakos cselekményről, fenyegetésről, vagy tettelegességről nem tettek jelentést az ott dolgozó alkalmazottak.

A Vadásztársaság tagjai a vadászati jogokat biztosító kedvezőbb eljárási pozíció megszerzése érdekében jelentek meg a Kormányhivatalban. Jelenlétük célja a földtulajdonosi taggyűlés összehívásáról szóló hirdetmény átadása.

Az ügyet a Vadászati Hatóság négy ügyintézője és az osztály titkárságvezetője intézheti.

A Vadászati Hatóság szakügyintézője elmondta, hogy az épületbe érkezésekor az tapasztalta, hogy az ajtóban két férfi áll, akik megkérdezték, hogy mi célból érkezett, majd válaszát követően beengedték. Az épületben találkozott a panaszossal, akit személy szerint is ismer, ekkor rögtön tudta, hogy a hirdetmény átvétele miatt van jelen. A panaszost megkérte, hogy kísérje el az irodájába ahol * órakor átvette tőle a hirdetményt, ami felvezetésre majd kifüggesztésre került.

Amíg a panaszos az irodában volt az idő alatt történt, hogy az iroda ajtaján valaki benyitott, erre a panaszos azt hitte, hogy a konkurens vadásztársaság egyik eljáró tagja és hirdetményt akar leadni, ezért a lábával az ajtót a benyitás ellen kitémasztotta. Ekkor a résnyire nyitva álló

ajtón – amely előtt szintén állt két vadász – szólt be az egyik kolléganője, hogy engedjék be, mire a panaszos a lábát elvette az ajtótól és szabaddá vált az út a titkárságvezető asszony előtt. A szakügyintéző elmondta továbbá, hogy őt személyes szabadságában nem korlátozták, nem akadályozták sem verbálisan, sem tetteleg.

A titkárságvezető asszony elmondta, hogy a Kormányhivatalba érkezését követően már az udvaron átvett egy hirdetményt * órákor. Az épületbe érkezésekor tapasztalta azt, hogy a bejárati ajtónál és az emeleten minden ajtónál áll két-két vadász. Az irodájába ment, majd át akart menni egyik kollégájához érdeklődni, hogy mi történt.

A kollégája irodája előtt is állt két vadász, akik megkérdezték tőle, hogy mit akar, de ő a kilincsre ráfogva benyitott az irodába, ekkor érezhetően ellenállásba ütközött, vagyis valaki belülről lábbal az ajtó benyitását megakadályozta. Ekkor szólt be az ajtón kollégájának, aki szólt a panaszosnak, hogy engedje be a kolléganőjét, a panaszos a felszólításnak eleget tett. Elmondása szerint a fenti eseten kívül őt sem akadályozták a szabad mozgásában és a munkavégzésében.

A fenti történések következményeként a Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja feljelentést tett, miszerint *-n a Megyei Kormányhivatal Élelmiszerláncbiztonsági és Földművelésügyi Főosztály, Földművelésügyi Osztályán ismeretlen személyek jelentek meg földtulajdonosi gyűlés összehívására szóló hirdetmény átadása érdekében.

A feljelentés tartalma szerint a megjelent személyek akadályozták a Kormányhivatal kormánytisztviselőinek az épületbe, az irodába való bejutását, valamint a munkavégzését, továbbá engedély nélkül készítettek videó- és fényképfelvételeket és a folyosón más vadásztársaság tagjait inzultálták, amely majdnem tettelegességig fajult.

A feljelentésben foglaltak kivizsgálására *-n * órákor a járőrök utasításra megjelentek a panaszos lakcímén, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítsák a Rendőrkapitányságra gyanúsítottkénti kihallgatása céljából. A rendőrök a kiérkezésükkor igazoltatták a panaszost, aki annyit kért, hogy felöltözhessen és addig várjanak a rendőrök amíg a lánya és a veje megérkezik, hogy átadhassa az unokáját nekik, akire egyedül vigyázott. A panaszosnál a ruházatátvizsgálás alkalmával támadásra vagy önkárosításra alkalmas eszközt nem találtak az intézkedő rendőrök.

A kapitányságvezetői átiratban foglaltak alátámasztják az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben foglaltakat, annyi kiegészítéssel, hogy *-n * órákor a csoportparancsnok utasította a szolgálatot ellátó rendőröket, hogy állítsák elő a panaszost a Rendőrkapitányságra bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt. Az előállítást azonban a szolgálatot ellátó rendőrök leterheltségük miatt nem tudták azonnal végrehajtani, annak foganatosítását az éjszakai szolgálatot ellátó járőrök * órákor kezdték meg a panaszos lakcímén. A helyszínre érkező rendőrök a panaszossal közölték, hogy elő fogják állítani Rendőrkapitányságra. A panaszossal szemben együttműködő magatartására való tekintettel kényszerítőeszköz alkalmazására nem került sor.

A panaszost ezt követően * órákor a lakcíméről a Rendőrkapitányságra szállították a rendőrök, ahol a vizsgálati osztályon átadták az ügy előadójának sérülés- és panaszmentesen.

VI.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő.

1. Az előállítás jogszerűsége, módja

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”*

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint:

*„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”*

A képviselő sérelmezte a panaszos előállításának jogszerűségét, valamint, hogy késő éjszaka a szomszédjai előtt vitték el a lakásáról.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben foglaltak szerint *-n* órakor a járőrök szolgálatuk teljesítése során parancsnoki utasításra megjelentek a panaszos lakcímén. Az utasítás szerint a lakcímen tartózkodó panaszost bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt kell előállítani a Rendőrkapitányságra, amit a Kormányhivatal részéről tett feljelentés alapozott meg.

A rendőrök megjelentek a helyszínen és igazoltatták a panaszost, aki az igazoltatás alatt annyit kért, hogy felöltözhessen, valamint, hogy átadhassa a lányának és vejének az unokáját, akire egyedül vigyázott. A rendőrök a panaszost a lánya hazaérkezését követően * órakor állították elő a Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályára, ahol sérülés- és panaszmentesen átadták az ügy előadójának.

A képviselő az előállítás módját is sérelmezte a panaszos kapcsán (késő éjszaka, szomszédjai előtt). A panaszos előállítása az Rtv. 33.§ (2) bekezdés b) pontja alapján történt, * napon * órakor kezdődött és * nap * órakor a Rendőrkapitányságra történő szállítással ért véget, azzal, hogy * órakor átadásra került a Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályán az ügy előadójának.

A kormányhivataltól feljelentés érkezett, amely megalapozta a rendőrség intézkedési kötelezettségét. Megindították a büntetőeljárást, és ennek keretében a rendőrség mindenekelőtt a helyszínen tájékozódott, meghallgatva a Földművelési Osztály vezetőjét, a Vadászati Hatóság szakügyintézőjét és a titkárságvezető asszonyt. Erről készült a rendőri jelentés. A nyomozó hatóság a délutáni órákban tanúként kihallgatta a szakügyintézőt, és ezen adatok birtokában úgy döntött, hogy fennáll a panaszossal szemben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 194. §-ában foglalt személyes szabadság megsértése büntetnének gyanúja. Ilyen módon megvalósult az Rtv. 33. § 2) bekezdés b) pontjában írt feltétel. A nyomozó hatóság úgy ítélte meg, hogy a nyomozás érdekeit a panaszos mielőbbi kihallgatása szolgálja, ezért elrendelte a panaszos előállítását gyanúsítotti kihallgatása céljából.

A panaszban foglaltakon túl semmi sem támasztja azt alá, hogy a szomszédok tanúi lettek volna a panaszos szolgálati gépjárművel történő elszállításának, ezért annak megtörténte nem volt megállapítható.

A személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés az Rtv. rendelkezései alapján jogszerű volt.

A fentiek alapján a benyújtott panasz az előállítás jogszerűsége tekintetében alaptalan.

2. Az előállítás arányossága

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint:

*„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”*

A képviselő álláspontja szerint az előállítás nem állt arányban a panaszosi cselekménnyel,

A panaszos előállítása az Rtv. 33.§ (2) bekezdés b) pontja alapján a Kormányhivatal vezetője által tett feljelentés okán elrendelt büntetőeljárás során, * napon * óra és * nap * óra közötti időben történt.

A szakmai állásfoglalásban foglaltak szerint a feljelentett cselekmény a reggeli órákban történt, az időközben bekövetkezett időmúlás, a cselekmény és az ügyben elvégezhető lehetséges eljárási cselekmények jellege sem indokolta az éjszakai előállítást.

Az a tény, hogy az ügyben eljáró forrónyomos parancsnok már * órákor döntött a panaszos előállításáról, de a rendőrség annak foganatosítására csak * órákor tudott megjelenni panaszos lakásán, majd egyéb akadályozó körülmény (gyermek felügyeletének a megoldása) miatt csak * órákor tudta megkezdeni azt, még inkább az aránytalanság irányába tolja a rendőri intézkedést.

Az előállítás jogalapjaként nevesített jogszabályhely nem kötelező jellegű kényszerintézkedésről rendelkezik, hanem csak lehetséges alternatívaként szolgál, amelyről minden esetben, a körülmények gondos mérlegelésével, az arányosság figyelembe vételével kell döntenie, ezért a végrehajtott kényszerintézkedés – *még az előállítás jogalapjának vitathatatlan megléte esetén is* – aránytalan volt, a nyomozás eredményességét az éjszakai előállítás elmaradása nem veszélyeztette volna.

A fentiekre tekintettel a panaszos előállítása az összes körülményt figyelembe véve jogszerű volt, de aránytalan, így a panasz e tekintetben megalapozott.

3. A tájékoztatás elmaradása

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint *„Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”*

A képviselő a beadványban úgy nyilatkozott, hogy a panaszos nem kapott tájékoztatást, hogy milyen bűncselekménnyel kapcsolatban került sor az előállítására.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben foglaltak szerint, a járőrök arra kaptak utasítást, hogy jelenjenek meg a panaszosnál és bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt állítsák elő a Rendőrkapitányságra.

A kapitányságvezetői átiratban foglaltak szerint a rendőri intézkedés a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének és életkorának megfelelő megszólítással, tisztelegéssel indult, amelyet követően közölték az intézkedés alá vont személlyel megjelenésük okát és a vele szemben alkalmazni kívánt további intézkedések menetét.

A panaszost a tájékoztatták arról, hogy *. napján a délelőtti órákban a Megyei Kormányhivatal épületében akadályozta a kormánytisztviselők irodába történő bejutását, valamint munkavégzését, ezért személyi szabadság megsértése bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt gyanúsított kihallgatása céljából elő fogják állítani a Rendőrkapitányságra, a panaszos a közlést tudomásul vette.

A panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetőleg az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel, ezért az ellenkező állítások értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el.

A panaszos jogaira, valamint az intézkedés célja vonatkozásában történő tájékoztatása előállítás során megtörtént, így e tekintetben a panasz alaptalan.

4. A hazajutás biztosításának elmulasztása

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése alapján *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint *„A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyi szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”*

A képviselő sérelmezte, hogy a rendőrség az éjszaka közepén tömegközlekedés hiányában nem biztosított a lakhelyére visszaszállítást, a panaszos részére.

A kapitányságvezetői átiratban foglaltak szerint a panaszos az előállítás foganatosítása előtt saját telefonjáról értesítette a lányát.

A panaszossal a járőrök ugyancsak az előállítás végrehajtása előtt közölték, hogy hazajutását neki kell majd megoldania, aki ezt tudomásul vette, és úgy nyilatkozott, hogy egyik ismerősét fogja erre megkérni, így hazautazásában segítséget nyújtani nem volt szükséges a rendőrség részéről.

Megjegyzendő, hogy a panaszos lánya – *a telefonos értesítés okán* – már az előállítás megkezdése előtt tudomással bírt a panaszos eljárásbeli helyzetéről, továbbá a panaszos

ingatlanához érkezve átvette a panaszostól a gyermekét, ekkor a rendőri intézkedésnek is tanúja volt, valamint a panaszos őt hatalmazta meg ügyvédként, hogy az ügyében eljárjon, ennek okán a panaszos gyanúsított kihallgatásán jelen volt, mint védő.

Megállapítható, hogy a panaszossal kapcsolatos eljárásról tudomása volt a panaszos lányának, aki tulajdonképpen végig kísérte az egész rendőri intézkedést, valamint a Rendőrkapitányságon ellátta a panaszos védelmét és jelen volt az egyes nyomozati cselekmények végrehajtásánál.

A panaszos lánya tudomással bírt arról is, hogy a panaszos szolgálati gépjárművel került előállításra, vagyis az ingatlanához való visszajutáshoz a panaszos nem rendelkezik eszközzel, mint családtagtól elvárható lett volna a segítségnyújtás, tekintettel arra, hogy a rendőrségnek nincs jogszabályi kötelezettsége, amely szerint az állampolgárokat, vagy az eljárás alá vont személyeket a rendőri intézkedést követően lakhelyre, vagy egyéb általuk megjelölt más helyre kellene szállítania.

A fentiekre figyelemmel, a panaszos hazajutásában való segítségnyújtás elmulasztása, a rendőrnek nem felróható erre irányuló kötelezettség hiányában, így e sérelem tekintetében a panasz alaptalan.

VII.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

1. Az előállítás jogszerűsége, módja

A Panasztestület megállapította, hogy a panaszos előállításának hiányzott az Rtv. 33. (2) bekezdés b) pontja szerinti jogalapja, ami miatt sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő joga.

A Panasztestület állásfoglalásával az alábbi tényállás és a kifejtett jogi indokok alapján nem értek egyet.

A nyomozó hatóság a *-n este * óráig beszerzett információk alapján helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a panaszos bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és mielőbbi kihallgatása szükséges. Ezért fennállt a jogalapja a panaszos előállításának. Arra a körülményre nézve, hogy a panaszos elszállítását a szomszédok észlelték volna, a panaszos csupán a panaszában tett előadást, azt más bizonyíték nem támasztotta alá, ezért a kapitányságvezetői átiratban, mint közokiratban foglaltakat fogadtam el.

A személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés az Rtv. rendelkezései alapján jogszerű volt.

A fentiek alapján a benyújtott panasz az előállítás jogszerűsége tekintetében alaptalan.

2. Tájékoztatás elmaradása

A Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga az előállítás okának és céljának hiányos közlése miatt.

A Panasztestület állásfoglalásával az alábbi tényállás és a kifejtett jogi indokok alapján nem értek egyet.

A panaszos saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetőleg az eljárás során e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel, ezért az ellenkező állítások értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el.

A hazajutáshoz való segítségnyújtás elmaradása tekintetében a Panasztestület nem állapított meg jogsértést, így e kérdésben nem tért el az állásfoglalás és határozatom indokolása.

Az előállítás arányosságát a jogellenesség megállapítására tekintettel a Panasztestület nem vizsgálta, így e kérdés az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés szerint nem igényel indokolást.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye IV. cikk, XIII. cikk, XXIV. cikk;
- a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, 340/B. § (1) és (2) bekezdése, 394/B. § (1) bekezdése, 397/I. § (1) bekezdése; 397/J § b) pontja;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, 35. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés e) pontja, 109. § (1) bekezdése a) pontja;
- Az 1998. évi XIX. törvény 195. § (1) bekezdése, 196. § (1) bekezdése,
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. §. (1) bekezdése, 13. § (1)-(2) bekezdése, 15. § (1) bekezdése, 20. § (1)-(2) bekezdése, 33. § (2) bekezdés b) pontja, 33. § (3) és (4) bekezdése, 17. § (1) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. § (1) bekezdése, 8. § (1) bekezdése.

Budapest, 2017. augusztus 17.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**